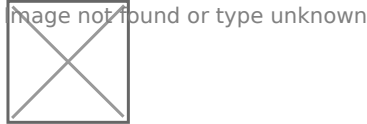

Άγιος Βασίλειος: Ο Άγιος-σύμβολο που χάρισαν οι Καππαδόκες στον Ελληνισμό

/ [Παράδοση](#)

«Τα Χριστούγεννα τα έλεγαν οι [Καππαδόκες](#) «Μικρό Πάσχα». Μέσα από τη μακραίωνη παράδοση και την πλούσια πολιτιστική τους κληρονομιά, οι [Καππαδόκες](#) χάρισαν στον [Ελληνισμό](#) μια από τις πιο αγαπητές και εμβληματικές μορφές, τον [Άγιο Βασίλειο](#)», λέει στο Αθηναϊκό Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο Φάνης Ισαακίδης, Πρόεδρος του Λαογραφικού Μουσείου Καππαδοκικής Εστίας της Αλεξανδρούπολης, όπου βρέθηκε πριν λίγες μέρες το ΑΠΕ - ΜΠΕ.

Ο Άγιος Βασίλης ως Σύμβολο Αγάπης

Στην ελληνική λαογραφία, ο Άγιος Βασίλης παρουσιάζεται ως μια ευγενική και γενναιόδωρη φιγούρα που φέρνει δώρα την Πρωτοχρονιά. Η εικόνα του διαφέρει

από τον γνωστό «Santa Claus» της Δύσης, καθώς ο ελληνικός Άγιος Βασίλης έχει έναν πιο πνευματικό και θρησκευτικό χαρακτήρα.

Ο Άγιος Βασίλειος, γνωστός και ως Μέγας Βασίλειος, είναι μια από τις σημαντικότερες μορφές της Ορθόδοξης Χριστιανικής Εκκλησίας και συνδέεται άρρηκτα με την παράδοση της Πρωτοχρονιάς. Γεννήθηκε το 330 μ.Χ. στην Καισάρεια της Καππαδοκίας, μια περιοχή στη Μικρά Ασία, και αφιέρωσε τη ζωή του στη βοήθεια προς τους αδύναμους, τη μόρφωση και την προάσπιση της πίστης.

«Ως άνθρωπος της δράσης και της προσφοράς, ο Άγιος Βασίλειος ίδρυσε την «Βασιλειάδα», μια πόλη-πρότυπο για την περίθαλψη των φτωχών, των ασθενών και των αδύναμων. Αυτή η ανιδιοτελής φροντίδα για τον συνάνθρωπο αποτέλεσε τον πυρήνα της φιλανθρωπίας που συνδέεται με την εικόνα του Αγίου Βασιλείου, ιδιαίτερα κατά την περίοδο των Χριστουγέννων», εξηγεί ο κ. Ισαακίδης.

Η παράδοση της Βασιλόπιτας

Ο Κώστας Αβανίδης από τη Θεσσαλονίκη, Πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου Αξενών Καππαδοκίας, μιλώντας στο ΑΠΕ- ΜΠΕ, αναφέρει τη δημοφιλή ιστορία όταν η Καισάρεια απειλήθηκε από έναν στρατό. Τότε ο Άγιος Βασίλειος κάλεσε τους κατοίκους να προσφέρουν χρυσά νομίσματα και κοσμήματα για να σωθεί η πόλη. Όταν ο κίνδυνος πέρασε, ο Άγιος διένειμε τον θησαυρό στους κατοίκους με έναν μοναδικό τρόπο: έβαλε τα πολύτιμα αντικείμενα σε πίτες, οι οποίες μοιράστηκαν τυχαία, δημιουργώντας την παράδοση της βασιλόπιτας.

«Έτσι, οι Καππαδόκες, μέσα από τη μακρά τους ιστορία, προσέφεραν στον

Ελληνισμό και την παγκόσμια κοινότητα έναν Άγιο-σύμβολο, που γεφυρώνει το παρελθόν με το παρόν και συνεχίζει να εμπνέει τη φιλανθρωπία, την ενότητα και την αγάπη.

Έθιμα της Πρωτοχρονιάς στην Καπαδοκία που συνεχίζονται έως σήμερα

Από την παραμονή 24 Δεκεμβρίου άρχιζαν οι προετοιμασίες, Έσφαζαν κοτόπουλα ή μεγαλύτερα ζώα που τα μοιράζονταν περισσότερες οικογένειες. Σ' όλα τα σπιτικά ζύμωναν πίτες με αλεύρι, γάλα, αυγά, ζάχαρη και βούτυρο. Οι γυναίκες πήγαιναν στους στάβλους όπου άναβαν κεριά στα παχνιά των ζώων και θυμιάτιζαν. Τη νύχτα της παραμονής, περασμένα μεσάνυχτα κτυπούσε η καμπάνα της εκκλησίας. Οι άνδρες φορούσαν γιορτινά και οι γυναίκες τις κεντημένες φορεσιές από τσόχα. Πήγαιναν όλοι μαζί οι γείτονες και για να βλέπουν στο σκοτάδι κρατούσαν πυρσούς. Η Λειτουργία, τελείωνε, πριν ξημερώσει και γύριζαν στα σπίτια τους. Οι μικρότεροι ασπάζονταν τα χέρια των μεγαλύτερων και ευχόταν «Χριστός γεννάται», «Αληθώς γεννάται», «Χρόνια Πολλά».

Το βράδυ της παραμονής της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά γύριζαν στα σπίτια και έλεγαν τα κάλαντα σε ομάδες που αποτελούνταν συνήθως από έξι αγόρια. Τα παιδιά ανεβοκατέβαζαν μέσα στο δωμάτιο του σπιτιού το φανάρι τους και έψελναν το τροπάριο του Αγίου Βασιλείου «Εις πάσαν την γην εξήλθεν ο φθόγγος σου». Τα

παιδιά έψαλαν τα κάλαντα και στα σπίτια των Τούρκων.

Τη νύχτα εκείνη γινόταν προσκύνημα στα παρεκκλήσια του Αη-Βασίλη και των 40 Μαρτύρων. Στο γεύμα το μεσημέρι της Πρωτοχρονιάς στο τραπέζι έπρεπε να υπάρχει κότα γεμιστή με πλιγούρι, ρόδια που επάνω τους κολλούσαν μικρά κεριά και τα άναβαν, μέσα σε ταψί με ξηρούς καρπούς και κεριά αναμμένα, στημένα στη μέση. Αλλά το είχαν σε κακό να δανείσουν ή να δώσουν ελεημοσύνη την ημέρα της Πρωτοχρονιάς, θα έφευγε η σοδειά, το μπερεκέτι του σπιτιού.

«Ο Άγιος Βασίλειος αποτελεί σύμβολο της ανιδιοτελούς αγάπης και της προσφοράς. Το έργο του συνεχίζει να εμπνέει όχι μόνο τους πιστούς, αλλά και κάθε άνθρωπο που επιδιώκει να φέρει χαρά και ελπίδα στους γύρω του. Ο Άγιος Βασίλειος της Καππαδοκίας μας υπενθυμίζει ότι η αληθινή χαρά των γιορτών βρίσκεται στη γενναιοδωρία της καρδιάς και στη φροντίδα για τους συνανθρώπους μας. Έτσι, οι Καππαδόκες, μέσα από τη μακρά τους ιστορία, προσέφεραν στον Ελληνισμό και την παγκόσμια κοινότητα έναν Άγιο-σύμβολο, που γεφυρώνει το παρελθόν με το παρόν και συνεχίζει να εμπνέει τη φιλανθρωπία, την ενότητα και την αγάπη», λέει ο κ. Αβανίδης.

«Η μνήμη του Αγίου Βασιλείου τιμάται κάθε χρόνο την 1η Ιανουαρίου, και στην ελληνική παράδοση ο Άγιος ταυτίζεται με τον «Άγιο Βασίλη» που φέρνει δώρα στα παιδιά. Η σύνδεση αυτή προέρχεται από την απέραντη γενναιοδωρία του Αγίου και την αγάπη του για τους ανθρώπους, ιδίως για τους φτωχούς και τα παιδιά», συμπλήρωσε ο Πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου Αξενών Καππαδοκίας.

(Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ / Σοφία Προκοπίδου)